

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felolvas szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagyplacé 4 Telefon: 380

Ara 1 lej
IV. évfolyam 75. sz.
1935. MÁRCIUS 16.
Szombat

Hitlerizmus Görögországban

Kondylis tábornok a nemzeti-szocialista tanok szerint akarja átszervezni az ország belpolitikáját. -- Kettészakadt a görög monarchista párt
Plastiras tábornok Romániába emigrál?

Athén, március 14.

Bár a görög forradalmat leverték, úgy látszik a tisztogató-munka még nem ért véget. A bulgár görög határon, te- nap egész nap ágyudörgést és gépfegyver ropogást hallottak. Hír szerint a 22-ik gyalogezred osztagai harcolnak a kormány csapatok ellen. A lázadók még nem adták meg magukat és nem vesznek tudomást a front összeomlásáról. Samos szigetén őrizetbe vették Sophulos volt kamarai elnököt, aki Venzelios hívei közé tartozik.

Nagyon érdekes, hogy Kondylis tábornokról híderült, hogy

jobboldali, sőt hitlerista érzelmeket táplál és már be is jelentette, hogy az államaparátust híriji mintára szervezi át.

Együttel megkísérel, ugyancsak hitleri példát követve,

da után, új eszméket adni a népnek. A kormány új állásfoglalása nagy feltűnést keltett külföldön.

London, március 14.

Komoly politikai körökben egyre erősebben tartja magát a hír, hogy Görögország újabb belső válság előtt áll. Kondylis tábornok már nyíltan bejelentette, hogy ha a néphangulat megnyilatkozik, akkor ennek a megnyilatkozásnak nem szabad utját alni és a politikusoknak teljesíteni kell a nép kérését. Ez formálisan azt jelenti, hogy

Kondylis vissza akarja állítani a monarchiát.

A kormánynak az az álláspontja, hogy a szavazók 70 százaléka monarchista.

A párisi Jour című lap ugyancsak a görög helyzetről ír és aggodalmát fejezi ki a várható események felett. A lap szerint

ugyanis a monarchisták is két pártra szakadnak és míg az egyik párt, György exkirályt akarja hazahozni addig a másik párt Kent herceget, Marina görög hercegnő férjét akarja trónra meghívni. A helyzet egyelőre teljesen bizonytalan és aggasztó.

Athén, március 14.

Most vált köztudomásúvá, hogy a lázadó csapatok két magasrangú tisztje abban a pillanatban, amikor le akarták őket tartóztatni, főbelőtte magát és meghalt. A két tiszt: Panaitopolos és Pandas.

Plastiras tábornok visszaérkezett Cannesbe, ahol azonban senkit sem fogadott.

Egyes ellenőrizhetetlen hírek szerint Plastiras tábornok a leverett forradalom katonai parancsnoka beutazási engedélyt kér a román kormánytól, mert végleg itt akar letelepedni.

Maniu lesz a nemzeti-parasztpárt erdélyi tagozatának elnöke

Mailáth püspök vitája Vaidával a numerus valachicusról

Bucuresti, március 14.

A Vaida-ügy hullámai még mindig kavarnak. Az Argus értesítése szerint Mihalache csak rövid ideig vállalja a sibiui tagozat elnökségét, azt átadja majd Boeriu tábornoknak és az alelnökséget Stoicuțnak.

A Somes megyei tagozat ügyének likvidálásával Pop-Ghitát bizta meg Mihalache. Általában az a vélemény alakult ki, hogy az erdélyi tagozatok elnökségét

olyan Maniuhivékre kell ruházni, akiket Vaida, miniszterelnökségekor kizárt a pártból. Most ezeket visszavesszik. Természetesen ez nem fog minden nehézség nélkül.

Az Argus szerint Vaida Erdélyben vereséget fog szenvedni. Aránylag még a regátcan több híve lesz, mint Erdélyben.

Mindezekre a kérdésekre április 23-án fog választ adni az erdélyi párt kongresszus.

A legnagyobb vitát természetesen az képezi, hogy ki legyen a párt erdélyi elnöke. Azt természetesen találják, hogy csak his erdélyi lehet. Hír szerint Mihalache Ma-

niu Gyulának fogja felajánlani az elnökséget.

Cluj, március 14.

Gróf Mailáth Gusztáv, Erdély katolikus püspöke tegnap másfél órán át tárgyalta Vaida Sándorral. Az ősz püspök informáltatta magát Vaida álláspontjáról, a numerus valachicus ügyében és kifejtette a maga véleményét is.

Aggodalommal néz Simon berlini tárgyalásai elé a francia sajtó

London, március 14.

A Times úgy értesül, hogy Simon külügyminiszter Berlinben, négy kérdésben tárgyal. A négy kérdés a következő: 1) A locarnoi hatalmak között megkötendő fegyveregyezmény. 2) A Keleti Paktum. 3) A Közép-Európai államok egyezménye. 4) A fegyverkezési egyezmény.

A Times szerint ezeket a kérdéseket

Megszakadtak a cseh-lengyel kereskedelmi tárgyalások

Prága, március 14.

A cseh-lengyel kereskedelmi tárgyalásokat újból félbeszakították. A tárgyaló felek a gabona és a krumpli behozatal ügyében nem tudtak megállapodástk ötni.

Sztrájkoló famunkások és csendőrök véres harca az Erdős-Kárpátokban

Prága, március 14.

Az Erdős-Kárpátokban sztrájkba léptek a famunkások. A sztrájk letörésére csendőröket küldtek ki, akik csak fegyveres beavatkozással tudtak eredményt elérni. Tizennégy munkás és négy csendőr megsebesült.

nem lehet külön választani, mert az egyes egységet képeznek. Eppen ezért a közös tárgyalás is elkerülhetetlen.

Az Echo de Paris attól fél, hogy a német kormány a németiség számarányának megfelelő hadsereget kér. Ez pedig azt jelenti, hogy a német hadsereg félelmetesen nagyobb lesz mint a francia haderő.

A 300 nyereményes tombola 21. száma

Kivágandó és összegyűjtendő Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
részt vehet a 300 nyere-
ményes tombolán

1935 február 24 - március 26

Ujabb lépés a nemzeti munkavédelem terén

Bucuresti, március 14.

A Tempo értesülése szerint a nemzeti munkavédelemről szóló törvény egyik pontja az, hogy a nagyvállalatoknál jogvédő rodákat állítanak fel, ahol a jogvégeztek részvételét elhelyezik.

Dobrescu volt bucurestii polgár- mesler -- képviselőjelölt

Bucuresti, március 14.

Constantin Bacalbasa örökét, az irovi mandátumra -- mint ismeretes -- választás útján fogják betölteni. A nemzeti parasztiárt Dem. Dobrescu volt főpolgármestert jelölte.

Kicserélik a belgrádi francia követet

Belgrad, március 14.

A belgrádi új francia követ valószínűleg Grandpierre lesz, az eddigi római követ.

— Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorgégésnél, májduzzanatnál, vérömlésnél, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél gyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes "Ferenc József" keserűvizet.

Nősül Alfonz spanyol exkirály harmadik fia

Páris, március 14.

Juan herceg, XIII-ik Alfons spanyol exkirály harmadik fia tartja eljegyzését Bourbon Mercedes hercegnővel, Bourbon Mária Károly főherceg leányával. Mivel a volt spanyol király két fia rangján aló nősült, és így lemondtak a trónörökről, ezért restauráció esetén trónörökös Juan herceg lesz, aki jelenleg a brit haditengerészetben szolgál.

Egy tehén világrekordja

Budapest, március 14.

Eszterházy Pál herceg kistőlgypapusztai tehene:ének nagy szenzációja van. A tehénészet primadonnája a "Dáma 171" nevű magyar piros fajta tehén, a leggondosabb hivatalos ellenőrzés mellett 97 kiló tejet ad naponta. Ezzel az óriási teljesítményével felülmúl minden eddigi eredményt és valószínűleg világrekordot állított fel. A nagyszerű tehén 302 nap alatt összesen 13 ezer 239 kilogramm tejet adott az elmúlt esztendőben. Gazdakörökben azt hitték, hogy a Dáma 171 ezek után vissza fog esni a termelésben. Az ellenkezője történt: ideitermelése felülmúlta a tavalyi rekorderedményt. A Dáma 171-nek igen nagy a tekintélye. Megirták már az étraizát is, melyből kiderült, hogy 1927 április 26-án született, első súlya 660 kilogramm. De nem csak tejet ad, hanem kitűnő családanya is, mert eddig már öt borjút nevelt fel.

2

"ERDELYI MAGYARSÁG"

2. oldal.

1935. MÁRCIUS 16

Göbbels telefonon barátkozik Japánnal

Berlin, március 14.

Göbbels német propaganda miniszter drótnélküli telefonon felhívta a "Nisittiri" című japán lap főszerkesztőjét, akivel barátiságosan elbeszélgetett a hírlapi nyilatkozatot tett. Kijelentette Göbbels, hogy a japán és

a német nép célkitűzése nem összeegyeztetetlen, mert mind a két államban a nemzeti öntudat ki van fejlesztve. A japán főszerkesztő ezután a japán nép üdvözlését tolmácsolta Göbbels miniszternek.

15-én ömlenek a milliók! Van e sorsjegye, hogy esetleg részese lehessen? Azonnal vegyen sorsjegyet a

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-nál

Oradea fiók: Bulev. Regele Ferdinand 11.

MA UTOLSÓ NAP!

Vakmerő rablógyilkossági kísérlet Satu-Mare mellett Álarcos banditák halálosan összeszurkálták és kifosztottak egy 70 éves plébánost

Satu-Mare, március 14.

Vadállati kegyetlenséggel véghezvitt rablógyilkossági kísérlet tartja izgalomban a Satu-Mare közelében levő Dara falucskát, ahol

két, eddig ismeretlen férfi éjnek idején behatolt Surányi Károly 70 éves nyugdíjas római katolikus plébános lakásába és az idős embert iszonyúan összeszurkálták, majd a lakást kirabolva elmenekültek.

A megdöbbentő rablógyilkossági kísérlet az ősz plébános gazdaasszonya fedezte fel, aki éjféltájban arra ébredt, hogy a pap szobájából nyöszörgés szűrődik ki. Ijedten nyitott be a szobába, ahol borzalmas látvány fogadta.

A padlón vérbefagyva, eszméletlenül fekvő Surányi plébános és a szoba berendezése teljesen fel volt forgatva. A tehetetlen öreg gazdaasszony hiányos öl-

tözékben rohant végig a falu utcáin, segítségért sikoltozva. Közben észrevette, hogy

a házból két magas, sötét alak futólépésben megy a kerítés felé, melyen átvették magukat és csakhamar eltűnnek az éj sötétjében.

A csendőrség azonnal megindította a nyomozást. Mindenekelőtt Surányi Károlyt halgatták ki, aki a gondos ápolás következtében rövid időre magához tért és elmondta, hogy a két bandita álarcban hatolt be a szobába és pénzt követelt tőle. Surányi azt mondta, hogy szegény ember, akinek semmije nincs, mire a rablók kabátot dobáltak a fejére, majd össze-vissza szurkálták.

A kihallgatás után az öreg pap ismét elvesztette eszméletét, sőt állapota válságosra fordult. A csendőrség nagy erővel folytatja a nyomozást és remélni lehet, hogy rövidesen elfogják a tetteseket.

Erdélyi származású amerikai kivándorló kálváriája

London, március 14.

Különös esetet írnak az angol lapok a mely egy Vendlig József nevű erdélyi emberre történt meg.

Vendlig József 1909-ben Erdélyből kivándorolt Amerikába. Kentucky államban állást kapott egy templomban, ahol templomi énekes lett. Egy évvel később egy reggel a templom előtt egy nyolc éves kislány holttestét találta meg, melyről később kiderült, hogy a lányt merénylet követek el ellené, majd megfojtották.

Hamis gyanu alapján Vendlig József került vád alá, akit halálra is ítélték, de megkegyelmezés folytán a halálos ítélet életfogytiglani kényszermunkára változtatták.

Erdélyben azt hitték, hogy Vendliget kivégezik, mert a megkegyelmezés ideje már nem jutott el ideig. Vendlig öreg édesapja szívfájdalmában meghalt, míg édes-

anyja nagy nyomorúság közt tengette tovább életét.

Huszonöt év telt el a borzalmas tragédia óta, amikor néhány héttel ezelőtt Vendlig József megjelent szülőfalujában és rátalált öreg édesanyjára, aki majd halálra sírt magát örömeiben, hogy a fia él. Bár a férfi nem tudott már csak angolul, mert anyanyelvét közben elfelejtette, az anya és a fiu azért mégis megértették egymást. Pár hónap múlva a férfi visszanyerte anyanyelvét és elmondta, hogy a múlt télen a nyolc éves kislány igazi merénylője és gyilkosa a halálos ágyán megvalloította tettét és így őt szabadon engedték. Kapott is jelentős kártérítést, de nem tudott tovább Amerikában maradni és hazajött.

Az angol lapok szerint az akkori amerikai téves és felületes igazságszolgáltatásnak még rengeteg áldozata szenved az amerikai börtönökben.

UJ AUTOBUSZ MENETREND

ORADEA - BOROD - CIUCEA - HUEDIN - CLUJ-i

VONALON

INDUL: Oradeáról

(Piața Unirii)

Reggel: 6⁰⁰ órakor

Déli: 12⁰⁰ "

Délután: 3³⁰ "

INDUL: Clujról

(posta melletti autobus állomás)

Reggel: 6⁰⁰ órakor

Déli: 13⁰⁰ "

Délután: 5⁰⁰ "

Gyorsjáratú üzembiztos autobuszok. — Retur jegy 250.— Lei.

Prima Societate de Autobuse S. A. Oradea

PRÓBA-SZERENCSE

tartja ezer év óta a közmondás

Az Állami Sorsjáték február 15-én igazolta ezt a közmondást: egyetlen nap alatt a Sorsjáték játékosai között az állami költségvetés egy tizedét osztotta szét, amivel egyedülálló rekordot teremtett Romániában.

Hat óra alatt a Sorsjátéknak több mint husz játékosa lett milliósos. Hat órán keresztül az egész országban valószínűségi pénzjárat és örömmámor dúlt.

A Sorsjáték új tervezetének az előnyeit bebizonyították a tények. A 6. Sorsjáték 4 osztálya olyan szépen bonyolódott le és annyira érdekelte a játékosokat, hogy ma már senki sem vonhatja kétségbe azt, ami bebizonyított tény: az új terv rendkívüli előnyeit.

Mindezt kétségbevonhatatlanul bebizonyították az eddigi tapasztalatok.

A ROMÁN ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Rendet teremtenek a nemzeti-parasztpártban Vaida új erdélyi pártot alakít és Bucurestiben indít lapot

Bucuresti, március 14. Szerda délután Bucurestiben ismét összeült a nemzeti-parasztpárt vezetősége, amelynek ülése a késő esti órákig tartott. Vaida és hívei természetesen nem voltak jelen.

Az összes bucurestii lapok hatalmas cikkben ismertetik a nemzeti-parasztpárt tegnapi döntését, melynek következtében Vaidát megfosztották elnöki rangjától. A lapok megállapítják, hogy Vaida más néven fog pártot alakítani és mivel az O-királyságban, Beaszarábiában és Bukovinában nem számíthat hűvekre, azokat Erdélyben fogja összebaroizni. A lapok azt is tudják, hogy a pártvezetőség ebből a célból minden egyes erdélyi megyében megyei kongresszusokat tart, melyen megállapítják, hogy milyen számban vannak a tagok a központhoz és mennyire vannak hozzá. Azután a központhoz híven maradottak új elnököt választanak, ahol szükségessé válik.

Több mint valószínű, hogy Timisovarában ismét Bocu Severt, Vaida halálos ellenségét fogják megválasztani elnöknek. Új elnöke lesz a sibiui tagozatnak is.

A megyei kongresszusok után összehívják az erdélyi kongresszust, amely valószínűleg április 22-én lesz megtartva.

Popovici Mihály, akit erdélyrészi elnöknek szemeltek ki, kijelentette, hogy nem vállalja az elnökséget. Szerinte fiatalabb és energikusabb ember kell.

A lapok arról is értesülnek, hogy Vaida Bucurestiben alapít lapot. Főszerkesztője Nae Jonescu, a megszűnt Cuvantul főszerkesztője lesz. Főmunkatársa pedig Chiriacu.

A Patria részvényeseit Pop Jonel összehívja, akik azután dönteni fognak a lap alapításáról.

A pártvezetőség keddi ülése után a kegyelmei összehívták. Vaida hívei: Vlad

Vásároljon sorsjegyet a 7. Sorsjátékra.

Az I. osztály húzása

Március 15-én.

UJRA fix havonkénti húzások.

UJRA egy negyed milliárd körül kiosztásra a játékosok között.

UJRA nyerhet egy milliót egy negyed sorsjeggyel, amely csak 200 leibe kerül.

Grigore Filipescu megalkotta a cenzura-ellenes frontot

Bucuresti, március 14.

Grigore Filipescu, a konzervatív párt elnöke közölte, hogy sikerült összehozni az ellenzék koalícióját a cenzura és ostromlapol ellen. Grigore Filipescu reméli, hogy több fontos kérdésben is az ellenzék egységes álláspontot foglal majd el.

Nem engedik be Romániába a görög menekülőket

Bucuresti, március 14.

A központi sziguranca rendeletet küldött ki a dobrogei határálmásokra, hogy akadályozzák meg, hogy a görög forradalom menekültjei átlépjék a román határt. Ugyanis a bulgár kormány értesítette a román hatóságokat, hogy a görög menekültek mivel Bulgária nem tűri meg őket földjén, Románia felé vetik útjukat. Hasonló értelmű rendeletet küldött a központi sziguranca az összes tengeri és folyami kikötőknek is.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti. 13.03: Hanglemezek, 18: Rádiózenekar, 19.15: Kamarazene, 20.50: Gramofon, 21: Szimfonikus hangverseny, 22: Külgügyi krónika.

Budapest. 11: Egyházi ének és szentbeszéd, 12: Evangélius istentisztelet 13.30: Operaházi zenekar, 15: Hanglemezek, 16: A rádió diákléőrája, 16.35: Bertha István szalonzenekara, 17.35: "A palóc dűda" Előadás a hangszer megszólaltatásával, 18.20: Liszt Ferenc "Történelmi képek". Zongorán 19.15: "Március 15" Vitéz Somogyváry Gy. előadása, 19.30: "Magyar Zeneest" 20.25: Operaházi előadás "Bánk bán" Dalmáj három felvonásban, Az I. felvonás után kb. 21.25: Sportközlemények a II. felvonás után kb. 22.20: Sporteredmények, a III. felvonás után kb. 23.15: Hírek. Utána 23.35: Sára Elemér és cigányzenekara, 24.25: A Heine-mann Ede szalonzenekarának műsora 1.05: Hírek. Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekarának műsora.

Insull bankár felmentése jogerős

Csikágó, március 14.

Mint ismeretes Insull görög származású bankár után az amerikai hatóságok az egész világot átkutatták, míg sikerült lefogni és Csikágóba szállítani. Insull ellen az volt a vád, hogy adóelvitkolást követett el és ezzel nagyon megkárosította az Egyesült Államokat. Az is ismeretes, hogy az esküdtszék Insullt felmentette a vád alól. És ugyanakkor, amikor az esküdtszék meghozta a felmentő ítéletet, Insull ellen új vádat

emeltek, amelynek következtében újból lefoglák és csak nagy kálvária után tudott ismét szabadlábra kerülni. A második vád Insull ellen az volt, hogy amikor tönkrement elszikkasztotta a csődtömeg gondnok elől a Midwest Utilities bank pénzét.

Insull második perét tegnap tárgyalták Csikágóban és ismét felmentették a vád alól. Ezzel Insull egyszer s mindenkorra megszabadult az összes múltbeli vétkeiktől és szabadon kezdheti megint előzől az életet.

Amiért tiát elítélték

Denaturált szesszel leöntötte és meggyújtotta magát egy brailai öregasszony

Braila, március 14.

Megrendítő öngyilkosság történt Brailában. Gaudy Eliza 70 éves uriasasszony bekenete testét denaturált szesszel és meggyújtva hálórúháját, befeküdt az ágyába és megvárta míg az egész ágy tüzet fogott. Mire a szomszédok a tüzre borchantak, az öregasszony már halott volt.

A kétségbeesett asszony azért követte el tettét, mert fia Gaudy Károly magántisztviselő többrendbeli szikkasztást követett el, ezért három évi börtönre ítélték. Az ítéletet tegnap hagyta jóvá a bíróság.

3. oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. MÁRCIUS 16.

A POTYAUTAS

59

Nem láthattam semmit. Ha meggyújtom a zseblámpámat, ezzel csak biztos célpontra állok ki elébe. Igyekeztem vissza-gondolni, hogyan és milyen irányban jöttem keresztül 2 órával ezelőtt a podgyászraktaron és megindultam a láthatatlan ládák között. Kétségbe ejtett, hogy csak lassan bírtam előre jutni. Végül mégis megtaláltam a létrát, mely levezetett a beíró folyosóra. Azal a kínzó, csaknem bizonyossága erősödött érzéssel, hogy életem utolsó perce következt el, kidugtam a fejemet és a vállamat. De a kis folyosó üres volt. Sielve leugrottam és felrántottam a kabinfolyosóra vezető ajtót.

Egyetlen embert láttam ott, aki gyors léptekkel sietett a sétatödélyzet felé.

Es ez az ember Oswald Farrington volt.

X. FEJEZET.

A helyzet egyre bonyolódik.

Megdöbbenve, zavartan bámultam a távozó Farrington után. Utánamehettem volna, megvádolhattam volna. Azonban cuki mindössze csak annyit kellett volna mondani, hogy az őrizetes-cellának még csak a közelében sem járt. Ugy határozottam hát, hogy mindennek előtt megkeressem Handt és mindent elmondok neki. A kabinjában találtam, jeryzetei fölé hajolva.

— Már itt vagy, Clark! — kiáltotta. — Ezek csak egyet jelenthet Gyorsan beszélj!

— Föltevésed helyes volt? Az az ember valóban ott járt az őrizetes-cellánál.

— És ki volt?

Feszült izgalomnak láttára még csak fokozódott a kétségbeesésem.

— Nem tudom — ismertem be letörve.

Csak azt tudom, hogy ugyanaz az ember volt, aki bezárt az üres kabinba a két nővel.

— Most is viselte a csuklyát?

— Igen. Teljesen betakarta a fejét.

Hand elkezdte nézni rám.

— Nem bírtad leellenézni?

Részletes beszámoltam az egész szerencsétlen eseményről. Mozdulatlanul hallgattam végig, arcán semmiféle indulat nem tüdőződött, mert már erőt vett első csapódásán. Végül azzal végeztem a beszámolómat, hogy Farringtont találtam a folyosón. Hand felemelte a fejét és élesen a szemem közé nézett.

— Szóval lehetetlen volt az alakjától felismerni azt az embert?

— Lehetetlen! A kabátja rendkívül bő volt és ráncokat vetett a hátán és éppen úgy elrejtette az alakját, mint ahogy a csuklya elrejtette az arcát.

— Ugyanazt a kabátot viselte, mint a múlt alkalommal, ugyanezt a barna kabátot.

— Ugyanazt. Egészen határozottan me-rem állítani.

— És bizonyos, hogy az az ember a podgyászraktárba vezető lépcsőn kapaszkodott föl?

— Azt hiszem, semmi kétség sem lehet. Ott vasztattam el a nyomát. Ha csak nem Oswald Farrington volt. De nem tudom bizonyítani, hogy Farringtonnak valami köze lett volna Miguelhez. Félek, Hand, hogy megbecsülhetetlenül ügyetlen voltam.

Hand fölült, mosolygott és megveregette a vállamat.

— Nagyon értékes munkát végeztél. Igaz, hogy elszalasztottuk a jó alkalmat, amiatt késik ennek a gazembernek a leleplezése, de a hiba nem egyedül téged terhel és fiam. Hiszen nagyon jól tudtam, hogy átadtad a revolveredet és ennél fogva tudnom kellett volna, hogy védtelen vagy. Hála Istennek, hogy nem csináltál semmi megfontolatlanságot és nem lövted magad agyon minden ok és cél nélkül!

— En meg szinte sajnálom, hogy nem támadtam rá!

(Folyt. köv.)

ERDELYI MAGYARSÁG
1935. MÁRCIUS 16.

A cseh Máramarosban

Huszonegy iskolásleányt
rontott meg két bestiális
tanító

A község népe meg akarta lincselni a lilomtiprókat

Sighet, március 14.

Kinos szenzációja van a cseh Máramarosnak. A körösmező melletti Brustura községben lefogták a falu két tanítóját. Az egyik tanító Garcsár Györgynek hívják és sighthi származású. A két tanító ösztől kezdve nem kevesebb, mint huszonegy iskolás leánygyermeket rontottak meg.

A két tanító már hónapok óta folytatta bűnös üzemét és talán soha sem jöttek vol-

na rá, ha az egyik leányka otthon el nem mesélte volna az esetet. Azonnal értesíték a csendőrséget. Amikor a dolog kitűdőtt, a csendőrök csak a legnagyobb erőfeszítés árán tudták megakadályozni, hogy a községben lakó szülők meg ne lincseljék a két lelketlen embert. A csendőrök szöktették meg őket éjnek idején. Jelenleg a két bűnöst Tácsón őrzik.

Perceken mulik sokszor a jövődő, hátha ez a perc
hoz önnek szerencsét, amikor egy sorsjegyet vesz

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-nál

Oradea-i fiók: Bulev. Regele Ferdinand 11.

MA UTOLSÓ NAP!

SPORT

Májusban nyolc mérkőzést
játsszik a szovjet válogatott
Romániában

Bucuresu, március 14.

A román-orosz vasuti tárgyalásokkal kapcsolatban az egyik román szakember, aki egyben az egyik fővárosi sportklub vezetője is, ajánlatot tett az orosz sportöröknök arra, hogy küldjenek egy válogatott csapatot Romániába. Az oroszok öröme fogadták a meghívást és kötelezték magukat arra, hogy május hónapban egy Kiev Moszkva és Odessza játékosából álló csapatot küldjenek Romániába.

Az oroszok turája nyolc mérkőzésből fog állni, melyből kettőt Bucurestiben, és egyet Chisinauban, ötöt pedig az ország nagyobb sportvárosaiban fognak lejátszani. A fővárosi lapok örömmel üdvözlük a román-orosz sportérintkezés felvételét és egyáltalán nem aggodalmaskodnak az oroszok szereplésével kapcsolatban, míg azt a magyarokkal való sportbarátság kérdésénél mindig gátlásoknak használnak ki.

Furcsa játékszabály a nemzeti liga
mérkőzéseire vonatkozólag

Bucuresu, március 14.

A labdarúgó-szövetség előfordult esetből kifolyólag (a múlt vasárnapi elmaradt Ripensia-Kinisz bajnoki) felhívta az egyesületeket arra, hogy ha kitűzött bajnoki mérkőzéseiket bármilyen okból nem tudják megtartani, úgy azt kötelesek másnap lejátszani. Ha pedig a kiküldött bíró másnap nem tudná a mérkőzést elfogadtsága miatt levezetni, úgy jelenlétében az egyesületnek másnapra szabad megegyezéssel választhatnak bírót.

A ligamérkőzések szabályzatának ezen pontja teljesen tarthatatlan. Illetve annak első része, mely másnapra játékra kötelezi a csapatokat. Az időjárásnak ugyanis nem lehet parancsolni és előfordulhat az az eset, hogy napokig, sőt egy hétig is mérkőzésre alkalmatlan lesz a pálya. Ilyen esetekben nem lehet kötelezni a csapatokat a másnapra játékra sem, mert az már nem lenne sport. A szabály felmenti a bírót a másnapra vezetés kötelezettsége alól, de a csapatokat kötelezi a másnapra játékra. Már itt is erős sportszerűtlenség ütközik ki, mert ha a bíró lehet másnap elfoglalt, úgy a játékosok is, akik még nem mind profik és nem mind endeköznek szabadon idejükkel.

Leghelyesebb lenne a csapatok részére itt is szabad egyezkedést biztosítani arra nézve, hogy mikor és hol játsszák le mérkőzéseiket, ha azt a kijelölt napon (esetleg másnap) nem tudják megtartani.

Az a terv, hogy ha másnap nem játszák le a mérkőzést, úgy azt a szövetség 0:0 gólaránnyal mindkét csapat javára igazolja, olyan sportszerűtlen és hozzá nem értő gondolkodásra vall, aminek nem is lenne szabad napvilágot látni éppen a labdarúgó szövetség tekintélyének lehető megóvása végett.

Aradon már bevezették az orvosi szolgálatot a sporttelepeken. Vasárnap már a pálya beíró területén orvos ült, akinek mentőszekrény, hordágy és egy autó állt rendelkezésére.

A Magyarországi-Sváje Európa kupa-mérkőzést, mely április 14-én lesz Svájcban az angol Lewington bíró fogja vezetni.

Pelle magyar tornászvilágbajnokot és Pétert, a kitűző magyar tornász-bajnokot április 7-ikére meghívták az oslói nagy nemzetközi versenyre, a magyar szövetség azonban a német-magyar viadalra való tekintettel nem adott részvételi engedélyt részükre.

Hamas, a vasárnapi hamburgi ökölvívó mérkőzés résztvevője "civilben" orvos, aki nek Newyorkban van jól menő rendelője. Pácienseinek nagyrésze nő...

Anglia futbalcsapata ez évben, mint ismeretes, csak egy mérkőzést játszik a kontinensen Hollandia csapatával. A mérkőzés időpontját most május 18-ikára, színhelyét pedig Amszterdamba tűzték ki.

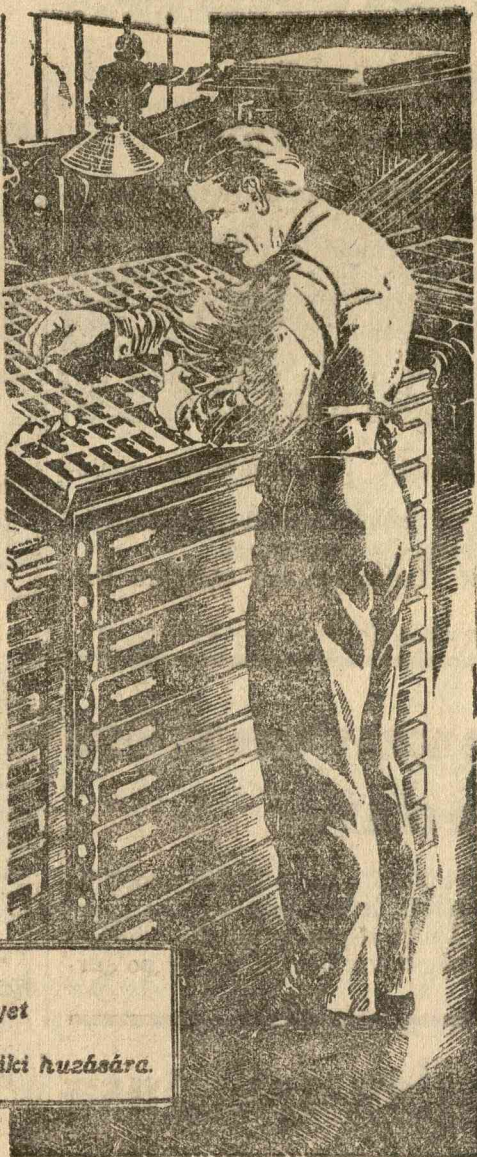
Egész életén keresztül számtalanszor nyúlt a betűszekrényhez, hogy betűt betű mellé sorakoztasson, mégis szegény maradt...

DE
egyetlen egyszer nyújtotta ki kezét, hogy sorsjegyet válasszon és

MA MILLIOMOS

NEM MESE. Egy bukaresti nyomdász, aki érett koráig türelmesen szedte a betűket alacsony bér mellett, egyetlen mozdulattal milliomos lett, amikor a sorsjegyárusnál kiválasztotta sorsjegyet. Ezen egyszerű és kitűnő példából legfeljebb egy gyermek nem huzna hasznot. Nyújtsa ki kezét a szerencse után! Válasszon sorsjegyet és ezzel a mozdulattal milliomos lehet. Az Állami Sorsjáték minden 15-én kiosztja milliót. Négy hónap alatt a játékosoknak negyed milliót jutott. Még a legkisebb tét is, 200 lei, egy negyed sorsjegy ára, milliómossá teheti Önt.

Vegyen még ma sorsjegyet
az I. osztály március 15-iki húzására.

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit
Brașov	"Fortuna" Alex. Enkelhardt	Oradea	Banca Dacia Union S. A.
Cernăuți	Banca Comercială Națională Banca Oehligisser & Horowitz Alfred Noe	Tg. Mureș	Ernest Révész
Cluj	Banca Iliescu	Timișoara	Banca Centrală Banca de Scont Banca Timișoarei

Ujabb hat hónappal hosszabbították meg az ostromállapotot és cenzurát

A kamara éjfélői ülésén megszavazták a törvényjavaslatot

București, március 14.
A képviselőház tegnap délutáni gyűlése foglalkozott az ostromállapot és cenzura meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatokkal. A vita, amely rendkívül heves volt, a késő éjjeli órákba nyúlt és azon az ellenzéki pártvezérek és politikusok koncentrikus támadásokat intéztek a kormány ellen, amely — mint Maniu mondta — annak dacára, hogy demokratának vallja magát, mégse veszi komolyan a demokrácia rendszert. Maniu hangsúlyozta, hogy a cenzura olyan cikkeket is töröl, melyek senki ellen nem irányulnak. Kifogásolja, hogy a restaurációról írt cikkét kicenzurálták.

Maniu felszólalására Tătărescu miniszterelnök válaszolt, majd Goga beszélt, aki szintén a cenzura megszüntetését követelte. Éjfél után Brătianu György és Campeanu szólaltak fel a kivételes állapotok fentartása ellen, végül szavazásra került a sor, amelynek során a kamara többsége az összes ellenzéki pártokkal szemben megszavazta a cenzura és ostromállapot hat hónappal való meghosszabbítását. A parlament ülészakát egyébként április 15-ig meghosszabbították, hogy a költségvetési vita is befejezhető legyen ezen az ülészen.

Gyilkosság Diosigon

Önvédelemből leszúrta társát az ittas községi kovács. — Haldoklik az áldozat

Oradea, március 14.
Végzetes kimenetelű verekedés játszódott e Diosigon. Oláh Gyula a község, 30 éves kovácsa több barátjával együtt a hegyen levő egyik szőlőbe rándult ki, ahol a fiatal emberek nagy mulatságot rendeztek. Az ivás egészen a késő estig tartott, amikor a legények hazafelé indultak. Meglehetősen illuminált állapotban dülöngéltek a község felé vezető úton, amikor szembejött velük egy másik társaság, amelyet Csarna István 22 éves parasztleány vezetett.

A kapatos fiatal emberek között hamarosan szóváltásra került a sor. Szó-szót követett, a vita mindinkább elfogult és pár percen belül a társaságok között robbant ki a sötétségben. Csarna a földre teperte Oláh Gyulát,

aki anélkül, hogy tudta volna ki a támadója — kirántotta bicikliját és hasbaszúrta Csarnát.

A súlyosan sérült legény eszméletlenül zuhant le a földre. Oláh Gyulát a csendőrség letartóztatta. A kovács kijelentette, hogy önvédelemből használta kését, amit a tanúk is megerősítettek.

Csarna Istvánt behozták a kórházba, de a nagy vérvesztesség folytán éltben maradásához nincs remény. A gyilkos kovácsot átadták az ügyészségnek.

Jelentkeznek a nyerők

Mindenfelől érkeznek be a nyerő számú tomboajegyek és a kiadóhivatal gyorsan expedálja a szerencsés olvasók nyereményeit. Folytatólagosan a következő olvasók nyertek:

500 lej nyert: Kertész Böske (10366).
200 lej nyert: Gredinar Tódor (10204)
Steiner Szerén (8176).

100 lej nyert: Kovács Zsigmond (746)
Csép Miklós (3573), Laczikó István (3368).
Női ruhaanyag: Biró Lajos (784).
Zahar Sándor (11655), Veres József (8325), Cséd Dezső (9344), Darabant Sándor (337).

Puover: Kepes Matild (11706) Hollósy István (1066), Fekete Sándor (8834).

Zsebóra: Budó János (10530), Rosenfeld Jenő (5188).

2 pár harisnya: Pokorny János (10101)
Roman Ferenc (660), Ambrus Antal (1791)
Albert Magda (6820), Horváth Imre (556).
Vizeskészlet: Jakabovits Miksa (756), Várady Lajosné (1173).

Boros készlet: Katra Kálmán (2774), Jakab Sándor (8838), Török István (9794), Czirják Ferenc (8000), Veres Károly (9897).

Két nyaktendő: Pántya József (10216)
Ladányi Gergely (3304).

Hat zsebkendő: Sorbán Erzsike (4766), Szűcs István (2548), Szűcs Kálmán (10741).

Írókészlet: Szabó Sándor (1554), Kálai Béla (10172), Balogh Ferenc (11707), (Folytatjuk)

Súlyos ítélet az osorheui gyilkos bűnperében

Két és fél évi fegyházat kapott Biró Károly, aki egyetlen ruhással megölte ellenfelet

Oradea, március 14.

Ma tárgyalta a törvényszék első szék, cíjő azt a bűnpert, amelynek vádottja Biró osorheui lakos aki 1934 szeptember 29-én halálra rugta Nagy Lajos osorheui lakost.

1934 szeptember 29-én Biró Károly találkozott a szőlőben Nagy Lajossal, aki kérdőre vonta, amiért néhány nappal ezelőtt egy pofont adott neki a korcsnában. A szőlőtől verekedés támadt, amelynek során Biró Károly olyan erővel rugott Nagy Lajos ágyékába, hogy az eszméletlenül terült el a földön. Beszállították a kórházba, ahol még aznap meghalt.

Halálát okozó súlyos testi sértés miatt vonták felelősségre Biró Károlyt akit a tettségű bűntett után azonnal letartóztatták. A bíróság bebizonyítottak láttá, hogy Biró Károly, aki sokkal erősebb volt mint Nagy Lajos, tényleg úgy rugott be Nagy Lajosba, hogy az a rugás következtében halt meg.

Biró Károlyt két és fél évi fegyházra ítélte.

Az ügyész megnyugodott az ítéletbe, míg Biró Károly fellebbezést jelentett be.

Időjárás

Kissé felhősebb idő egyes helyeken reggeli ködképződés. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen, éjjel azonban még enyve lesz.

5. oldal.

"ERDELYI HÍR- ÉS SZÓHÍR"

1935. MÁRCIUS 14.

Életfogytiglani fegyházra ítélték Rintelen

az osztrák puccs értelmi szerzőjét

Bécsből jelentik: A Rintelen-per tegnap tárgyalásán Stupe dr. államügyész monddta el több mint egy óráos vádbeszédét. Hangoztatta az államügyész, hogy Rintelen nemcsak, hogy tudott a hazaárulásról, hanem bejegyeztetését is adta. Kérte a bíróságot, hogy tartsák fenn azokat a vádpontokat, amelyek szerint Rintelen bűnös társai és közvetett hazárulás büntetése. A vádbeszéd után Rintelen védője monddta el védőbeszédét.

Bécsből jelentik: A Rintelen pörben délután a védő folytatta védőbeszédét, majd utolsó szó jogán maga Rintelen Antal dr. szólalt fel a következőket monddta:

— Nem vagyok bűnös.

— Mindig és mindenben nyílt voltam.

Soha nem nyultam hozzám és állásomhoz méltatlan eszközökhöz és nem használtam erőszakot. Programom is világos és nyílt volt. Az osztrák népet akartam összetartani és a német osztrák kapcsolatot megteremtteni. A nagy Seipel nyomdokain jártam. A tárgyaláson nem tudtak semmi olyan bizonyítékot hozni, ami bizonyítaná bűnösömet. Ezért nyugodt lélekkel várom az ítéletet.

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza.

Délután öt órakor hirdette ki a bíróság az ítéletet, amelynek értelmében

Rintelen életfogytiglani börtönre ítélték.

Rintelen megtörve fogadta az ítéletet.

Hitler újból népszavazási parádét rendez

Párisból jelentik: A francia lapok az a szenzációs hírt közlik, hogy Hitler ennek az évnek folyamán újabb népszavazást akar rendezni. Az újabb népszavazásnak az a célja, hogy a világ előtt Hitler bebizonyítsa, hogy a német nép még mindig mögötte áll. Hír szerint Hitler a fegyverkezés kérdésében fogja megszavaztatni a német polgárokat.

A szerelmi dráma kellemetlen epilógusa

Hipp Imre joghallgató, aki — a Rimanóczy-szállóbeli szerelmi dráma hőse — már kiheverte a játékrevolver okozta sérüléseket és gyógyultan elbocsájtják a kórházból. A "dráma" azonban nem ér itt véget, mert a rendőrség eljárását indított Hipp Imre ellen gyilkossági kísérlet címén és ma átadják az ügyészségnek.

Nem látszik valószínűnek, hogy Hipp Imre az ügyészség letartóztatja, hanem csak kihallgatják és azután szabadon engedik.

Ma kerülnek a bíróság elé Lajos Abrahám „rablói”

Óriási port vert fel az oradeai közvéleményben annak idején az a szenzációs eset, amelynek központjában Lajos Abrahám volt hitközségi metész került. Mint ismeretes Lajos Abrahám feljelentést tett a rendőrségen, hogy két férfi ürügy alatt behatolt lakásába és azt teljesen kirabolták. A rendőrségnek két hónap után sikerült letartóztatni az állítólagos tetteseket Fischan és Löw kereskedők személyében, akik azonban azt a szenzációs kijelentést tették, hogy nem rabolták ki Lajos Abrahámot ellenben Lajos Abrahám megbizta őket, hogy 500 lejesket hamisítsanak.

A törvényszék ma tárgyalja Lajos Abrahám perét és itt fog kiderülni, hogy mi is az igazság ebben a homályos és kusza ügyben.

Nyugdíjat szavazott meg a megyei tanács Keszthelyi Zoltán ny. főjegyző özvegyének

A fegyelmi bizottság újabb döntései a tisztviselők ügyében

A megyei interimárbizottság tegnap délelőtti ülést tartott Bancia P. Joan prefektus elnöklété alatt. Az interimárbizottság tárgyalja Bálog György és Vancea János megyei tisztviselők kérését, akik véglegessé tésüket kérték. A kérést teljesítette az ideiglenes tanács.

Keszthelyi Zoltán nyugalmazott megyei főjegyző özvegye kérte az interimárbizottságot, hogy részére nyugdíjat állapítsanak meg. Az ideiglenes tanács 4038 lej nyugdíjat szabott meg.

Tárgyalták még a megye és Salonta város közötti adósság kérdését.

Az oroi-puszta kártalanítási összegéért ugyanis a megye 10 millió lejjel tartozik Salonta városának. Az összeg fedezetére a megye pótdótot akar vetetni, aminek a helyi minisztérium most adta meg bejegye-

zését.

A megyeháza működő fegyelmi bizottság, amely a nyelvvizsgán elbukott tisztviselők naponta kettő-kettő ügyét tárgyalja, újabban a következő határozatokat hozta:

Szigeti János mienlani jegyzőségi tisztviselő átment, illetőleg megmaradt állásában. Török Imre és Gulás László osorhalmi jegyzőségi tisztviselőket állásvesztésre ítélték. Letsch Béla Sammartoni és Blum Sándor Abramunt jegyzőségi irnokokat szívesen elmozdította a fegyelmi bizottság. Oláh József Bal és Preisz Lajos Chislaz jegyzőségi tisztviselők megfelelő és állásukban maradnak. Barabás László dernai jegyzőségi tisztviselő fegyelmi ügyének tárgyalását elhalasztották, mert beteget jelentett. Izrael Abrahám cuzapi jegyzőségi irnok a fegyelmi bizottság elmozdította állásától.

Felakasztanak egy rablógyilkost

Nagykanizsa, március 14.

A nagykanizsai törvényszék tegnap ítélt kezdett Mindszenti József költőves felett, aki mint emlékeztetés, Keszthelyen meggyilkolta és kifosztotta a 74 éves özv. Berecz Gyulánét. A nagykanizsai törvényszék a rablógyilkos Mindszenti

kötél általi halálra ítélte.

Az ítélet sápadtan hangzott végig az ítélet kihirdetését, majd elhaló hangon bejelentette, hogy felebbez.

— Ma, pénteken általános zenetiltalom. A rendőrség közigazgatási ügyosztálya közli, hogy miniszteri rendelet alapján ma, nagybőjt első péntekjén általános zenetiltalom van. Mozik, színházak nem tarthatnak előadást és a látványossági helyeken szünetel a zene.

— Végetért a bírósági tisztviselők nyelvvizsgálata. Tegnap délelőtti végetért a bírósági tisztviselők nyelvvizsgálata. A bizottság, amelynek elnöke Dumitrescu Albert táblabíró, tagjai dr. Fildan Emil főügyész és Anna Sabin tanár voltak, a legteljesebb jóváhagyatot tanusította. Az eredményt nem hozták nyilvánosságra, hanem az igazságügyi minisztériumba terjesztik fel.

A nagyállomástól pár percnyi járásra, str. Sf. Gabriel folytatásában, vízvezeték, csatornázás, villanyvilágítás mentén házépítésre kiválóan alkalmas **telkek eladó**

Ertekezni naponta d. u. 2-4 óra között

Salamon Jánosnál

Oradea, str. Franceză 12.

Mozgósínházak műsora:

Ma zenetiltalom miatt nincs előadás.

Apoló Mozgó

A macska és a hegedű.

Capitol Mozgó:

A nők ura.

Heyman Szinkór

A cirkusz hercege.

OMNIA MOZGÓ:

1) Ez a kislány eladó. 2) Jó éjt, jó éjt, jó éjt, jó éjt.

APRÓHIRDETÉSEK

Gyurika nevenapijára linom gyermekcipőt Gállnál veszünk, Bulv. Reg. Ferd. 10.

Jósnó most érkezett városunkba, Str. Dacia (Katonai telep) 20. Fizetés szerint. 2494

Invalíd rokkant részére állomás közepén egy csinos Bodega kiadó, vagy eladó. Cocovean Nic. Piata Gari, Sibiu. 2591

Megbízható soffőr állást keres. Cim a kiadóban. 2783

Bevezetett helyre napi 100 lej biztos keresettel felvesszünk fiatalembert az Erdélyi Magyarorság árusítására. 2592

Kis családhoz jobb mindenest kereset 15-re Wégner. Str. Vlahuța 47-a. 2593

Eladó International traktor 3 vaskéssel 55.000 lej, 1070 mm-es MAV cséplő golyós kazánal 65.000 lej, 1070 mm-es MAV golyós cséplő herefejtővel, traktorral 90.000 lej, kazánal 80.000 lej. Nagy Sándor, Str. Vasile Conta 23. 2782

Házmesteri állást keresek. Cim körös körös újság bódénál.

Könyvkötő munkásleányok alkalmazást nyerhetnek. Pásztor-nyomda.

Öcska téglá eladó Comsa u. 20. Értekezni Ferdinand ut 26-a építkezésnél is.

Kifutó fiúk felvétetnek, ki fűszer üzletben volt előnyben. Milye, Str. Gen. Holban 14. 2595

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA